

Bilaga 5

Miljökonsekvensbeskrivning

**Avfallsplan 2011-2015
för Ystads kommun**

2011-12-15

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning.....	3
1.1	Bakgrund och syfte	3
1.2	Inriktningsmål för Sysav-kommunerna	3
1.3	Bedömning av betydande miljöpåverkan.....	3
1.4	Betydande miljöpåverkan	3
2	Inledning	5
2.1	Bakgrund och syfte med miljöbedömningen	5
2.2	Bedömning av behov för genomförande av miljöbedömning	5
2.3	Avgränsning av miljöbedömningen.....	5
3	Avfallsplanens förhållande till andra planer och program	6
3.1	Allmänt.....	6
3.1	Miljöskydds- och naturvårdsplaner och liknande (Exempeltext).....	6
3.2	Fysiska planer (Även detaljplaner, Exempeltext)	6
4	Nulägesbeskrivning.....	7
5	Bedömningsgrunder för avfallsplanens miljöpåverkan	7
5.1	Nollalternativ	7
5.2	Utvärdering	7
6	Avfallsplanens miljöpåverkan	8
6.1	Inriktningsmål 1. Verka för avfallsminimering	8
6.2	Inriktningsmål 2. Verka för ett miljöriktigt omhändertagande av farligt avfall	9
6.3	Inriktningsmål 3. Öka återanvändningen av varor och produkter	9
6.4	Inriktningsmål 4. Maximera återvinning av material och energi.....	9
6.5	Inriktningsmål 5. Verka för effektiva och klimatriktiga avfallstransporter	11
7	Sammanfattande miljöbedömning.....	11
7.1	Sammanfattning av betydande miljöpåverkan	12
7.2	Jämförelse med nollalternativet.....	13
8	Förslag på åtgärder för att förebygga, förhindra och motverka miljöpåverkan	13
8.1	Åtgärder för att minska risken för negativ miljöpåverkan	13
8.2	Åtgärder som bäst behandlas i andra planer och program	13
9	Uppföljning och utvärdering	14

1 Sammanfattning

1.1 Bakgrund och syfte

När en plan eller ett program upprättas, vars genomförande kan antas ha betydande miljöpåverkan, ska en miljöbedömning göras enligt miljöbalken (1998:808) samt Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2006:6). Syftet med en miljöbedömning av en avfallsplanen är att integrera aspekter i avfallsplanen så att en hållbar utveckling främjas¹. Miljöbedömningen ska identifiera, beskriva och bedöma den betydande miljöpåverkan som planens eller programmets genomförande kan medföra.

1.2 Inriktningsmål för Sysav-kommunerna

Avfallsplanens mål som ska miljöbedömas gäller för tidsperioden 2011-2015 och har delats in fem olika strategiska inriktningsmål:

- **Inriktningsmål 1. Verka för avfallsminimering**
- **Inriktningsmål 2. Verka för ett miljöriktigt omhändertagande av farligt avfall**
- **Inriktningsmål 3. Öka återanvändningen av varor och produkter**
- **Inriktningsmål 4. Maximera återvinning av material och energi**
- **Inriktningsmål 5. Verka för effektiva och klimatriktiga avfallstransporter**

1.3 Bedömning av betydande miljöpåverkan

Bedömningen av avfallsplanens miljöpåverkan har sin grund i de nationella och regionala miljömålen.

Genomförandet av avfallsplanen har bedömts påverka följande miljömål:

- God bebyggd miljö (A)
- Begränsad klimatpåverkan (B)
- Giffri miljö (C)
- Frisk luft (D)
- Ingen övergödning (E)
- Bara naturlig försurning (F)
- Skyddande ozonskikt (G)

1.4 Betydande miljöpåverkan

Exempel på positiv miljöpåverkan som avfallsplanen kan ge upphov till:

- Minskat nyttjande av naturresurser i och med avfallsminimering och en ökad återvinning.
- Kommunen bidrar till uppfyllandet av nationella och regionala miljömål. Särskilt positiv effekt

---

¹ Förordningen 1998:905 för miljökonsekvensbeskrivningar

har avfallsplanen främst på *God bebyggd miljö (A)*, *Begränsad klimatpåverkan (B)* och *Giffri miljö (C)*

- Ökad kunskap om farligt avfall hos hushåll och verksamheter i kommunen samt förbättrade möjligheter till att lämna farligt avfall för hushåll, vilket kan bidra till minskad felsortering och en ökad insamlingsgrad.
- Utsläpp av koldioxid med fossilt ursprung minskar till följd av en ökad insamling av organiskt avfall till biologisk behandling för produktion av biogas. Detta leder till positiva effekter på miljömålet *Begränsad klimatpåverkan (B)*.

Exempel på negativ miljöpåverkan som avfallsplanen kan ge upphov till:

- Utsläpp till luft av försurande och klimatpåverkande gaser samt att bullernivåerna kan öka till följd av fler avfallstransporter, denna negativa påverkan kan minska något vid optimering av transporterna. Miljömålen *God bebyggd miljö (A)*, *Begränsad klimatpåverkan (B)*, *Frisk luft (D)* och *Bara naturlig försurning (F)* kan således påverkas av avfallsplanen i negativ bemärkelse.
- Nyttjande av mark ökar något för fler anläggningar för avfallshantering, vilket kan medföra negativ påverkan på miljömålet *God bebyggd miljö (A)*.
- Om det biologiskt behandlat materialet inte är kvalitetssäkrat, kan det innebära en diffus spridning av miljöstörande ämnen, detta skulle ha en negativ effekt på miljömålet *Giffri miljö (C)*.

2 Inledning

2.1 Bakgrund och syfte med miljöbedömningen

Enligt miljöbalken 6 kap 11-18 §§ ska en miljöbedömning genomföras vid upprättande av planer som krävs enligt lag och som vid genomförandet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Inom ramen för miljöbedömningen ska en miljökonsekvensbeskrivning, MKB, upprättas. I denna ska den betydande miljöpåverkan som avfallsplanens genomförande kan antas medföra beskrivas och bedömas.

Syftet med miljöbedömningen är att integrera miljöaspekter i avfallsplanen så att en hållbar utveckling främjas. Syftet med miljökonsekvensbeskrivningen är att identifiera, beskriva och bedöma den betydande miljöpåverkan som avfallsplanens genomförande kan medföra.

2.2 Bedömning av behov för genomförande av miljöbedömning

Anledningen till att genomförandet av avfallsplanen kan medföra betydande miljöpåverkan är att avfallsplanen anger direkt eller indirekt förutsättningarna för sådana efterföljande verksamheter som utpekats i bilaga 1 och 3 till förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar (1998:905) och då ska miljöbedömning genomföras. Verksamheter som pekas ut i bilagorna är exempelvis deponier, anläggningar för biologisk behandling samt andra anläggningar för omhändertagande av avfall.

Avfallsplanens omfattning, mål för avfallsminimering och återanvändning, minskat nyttjande av naturresurser etc. bedöms medföra betydande miljöpåverkan, vilket medför krav på att en miljöbedömning för avfallsplanen upprättas.

Behovsbedömning för genomförande av en miljöbedömning har stämts av med Länsstyrelsen i Skånes län som också bedömer att avfallsplanen kan medföra betydande miljöpåverkan och att en miljöbedömning ska genomföras för avfallsplanen.

2.3 Avgränsning av miljöbedömningen

Enligt miljöbalken ska miljökonsekvensbeskrivningen innehålla de uppgifter som är rimliga med hänsyn till exempelvis aktuell kunskap och teknik, allmänhetens intresse, bedömningsmetoder och aktuell kunskap samt avfallsplanens innehåll. Vid avgränsningen av de frågor som ska behandlas i miljökonsekvensbeskrivningen handlar det därför om att formulera utgångspunkter för nollalternativ, övriga alternativ och vägval samt att välja bort och prioritera. Bedömningen av avfallsplanens miljöpåverkan har sin grund i de nationella och regionala miljömålen.

Tyngdpunkten på miljöbedömningen kommer att ligga på de avfallsfrågor som kommunen själv har rådighet över. Vissa frågor kan bedömas bättre i samband med prövningen av andra planer och program eller vid tillståndsprövning av verksamheter eller åtgärder.

3 Avfallsplanens förhållande till andra planer och program

3.1 Allmänt

Vid beslut av avfallsplanen är det rimligt att Kommunfullmäktige sätter in planen i ett större sammanhang och att beslutet tas mot bakgrund av utvärderingar av tidigare antagna planer och beslut. I vissa frågor kan det komma att behövas avvägningar mellan olika samhällsintressen. Några av de övriga planer eller program som kan komma att påverka ställningstagandet när det gäller avfallsplanen beskrivs därför nedan.

3.1 Miljöskydds- och naturvårdsplaner och liknande (Exempeltext)

Miljömål har tagits fram i arbetet med det lokala Agenda 21-dokumentet samt kommunens Miljöskyddsplan. Dessa upprättades och fastställdes under andra hälften av 1990-talet och målstrukturen är därför inte uppbyggd med utgångspunkt i de nationella eller regionala miljö kvalitetsmålen, vilka har tagits fram senare. I Ystads kommun har också antagits en Naturvårdsplan. Denna utgör ett kunskapsunderlag med inriktning på hanteringen av de gröna värdena i kommunen samt mål kopplade till dessa värden.

Kommunfullmäktige i Ystad har gjort en prioritering av viktiga frågor i kommunens interna verksamhet. Följande 4 områden lyftes fram i beslutet: avfall, energi, transporter och upphandling. Samtliga dessa fyra prioriterade områden kan sägas ha koppling till avfallshantering.

Lokala miljömål har fastställts för Ystads kommun 19 dec 2002 (se bilaga 8). Målen har tagits fram med utgångspunkt från de nationella och regionala Miljö kvalitetsmålen.

3.2 Fysiska planer (Även detaljplaner, Exempeltext)

3.2.1 Översiktsplaner

Det är kommunen som är ansvarig för att planera användningen av mark- och vattenområden. I det arbetet är översiktsplanen det övergripande verktyget. Den berör långsiktigt ekonomiska, ekologiska, tekniska och sociala frågor med anknytning till markanvändning. Av översiktsplanen framgår också hur den redan byggda miljön ska bevaras och utvecklas, hur riksintressen ska tillgodoseas samt hur gällande miljö kvalitetsnormer ska kunna följas. Översiktsplanen är vägledande för efterföljande beslut, t ex detaljplaner, bygglov, tillstånd till miljöfarlig verksamhet och inrättande av natur- och kulturresevat.

I översiktsplanerna för Ystads kommun anges förutsättningarna för befintlig och framtida avfallshantering.

Gällande översiktsplan för Ystads kommun antogs våren 2006. Kommunen har för avsikt att se över planen under nuvarande mandatperiod.

Se även 1.3 Avfallsplanering i Sysav-regionen och 2.3 Samstämmighet med nationella, regionala och lokala miljömål i Avfallsplan 2011-2015 för Ystads kommun.

4 Nulägesbeskrivning

Se Bilaga 3 Nulägesbeskrivning

5 Bedömningsgrunder för avfallsplanens miljöpåverkan

Riksdagen har antagit totalt 16 nationella miljö kvalitetsmål. Till dessa har regeringen fastställt delmål och av dessa är det flera som direkt berör avfallshantering. Avfallshanteringen har betydelse för många av miljömålen, men miljömålen *God bebyggd miljö (A)*, *Begränsad klimatpåverkan (B)* och *Giftfri miljö (C)* är av störst betydelse. Länsstyrelsen i Skånes län har beslutat om femton regionala miljömål för Skånes län.

De nationella miljömålen tillsammans med de regionala miljömålen för Skånes län har varit utgångspunkt för vad som kan anses vara en hållbar avfallshantering. Målen miljöbedöms genom att det beskrivs vilken påverkan inriktningsmål och delmål kan ha på miljö kvalitetsmålen.

Miljöbedömningen utgår från miljö kvalitetsmålen:

- A. God bebyggd miljö
- B. Begränsad klimatpåverkan
- C. Giftfri miljö
- D. Frisk luft
- E. Ingen övergödning
- F. Bara naturlig försurning
- G. Skyddande ozonskikt

Övriga miljömål anses inte relevanta.

5.1 Nollalternativ

Enligt miljöbalken ska, vid utformning av en kommunal avfallsplan, även redovisas för vad som sannolikt skulle ske om den föreslagna avfallsplanen inte genomförs, det vill säga ett så kallat nollalternativ skall presenteras.

Som utgångspunkt för nollalternativet har antagits att befintliga system för avfallshantering fortsätter att gälla men med hänsyn taget till befolkningsutvecklingen i kommunen samt ökningen av avfallsmängderna (+2 procent per år).

5.2 Utvärdering

Vid utvärdering av avfallsplanens miljöpåverkan används tre nivåer för hur avfallsplanens mål påverkar de nationella och regionala miljömålen:

- 1: Negativ miljöpåverkan
- ± 0: Ingen eller liten miljöpåverkan
- + 1: Positiv miljöpåverkan

6 Avfallsplanens miljöpåverkan

6.1 Inriktningsmål 1. Verka för avfallsminimering

6.1.1 Delmål 1.1

Kommunen ska i sina informationsinsatser gällande avfall informera om konsumtionens betydelse för avfallsproduktionen och om vilka möjligheter till avfallsminimering och återanvändning som finns i kommunen.

6.1.2 Delmål 1.2

Beakta avfallsminimering vid inköp och upphandlingar samt arbeta aktivt med att öka kunskapen kring detta.

6.1.3 Delmål 1.3

Minska mängden mat som kasseras vid kommunens egna storkök och restauranger genom att öka medvetenheten och kunskapen.

6.1.4 Bedömning av miljöpåverkan

Om målen för avfallsminimering genomförs bedöms det leda till att avfallens mängd minskar, samt ha en positiv inverkan på Naturvårdsverkets övergripande strategi² om minskad avfallsmängd. Minskade avfallsmängder bidrar till hushållning med ändliga naturresurser och minskad föroreningsbelastning på miljön vilket bedöms positivt ur hållbarhetssynpunkt och för människors hälsa och miljön. Minskade avfallsmängder innebär ett minskat behov av behandling vilket innebär färre avfallstransporter vilket innebär minskade utsläpp till luft.

Kommunens agerande som gott föredöme i dessa frågor kan ge positiva effekter. Målen för avfallsminimering bedöms dock inte vara tillräckliga för att inom planperioden påverka mängden avfall som uppstår. Avfallsplanen kan dock vara ett bra sätt att lyfta frågan om behovet av att minska resursförbrukningen i samhället och indirekt även att minska avfallsmängderna.

Sammantaget bedöms genomförandet av avfallsplanens mål för avfallsminimering påverka de nationella och regionala miljömålen i mindre omfattning. Målen för avfallsminimering omfattar ökad kunskap och förbättrad information, vilket är en förutsättning för att uppnå miljömålets huvudsyfte om en hållbar utveckling.

Under förutsättning att målen för avfallsminimering genomförs bedöms ingen negativ miljöpåverkan ske. De miljökvalitetsmål som särskilt berörs i positiv bemärkelse är *God bebyggd miljö (A)* och *Begränsad klimatpåverkan (B)*.

Nollalternativet utgår från avsnitt 5.2. Om delmål inte genomförs, minskar möjligheterna att bryta den negativa trenden med ökade avfallsmängder. Detta ger särskilt negativa effekter på miljömålet *God bebyggd miljö (A)*.

---

² Sveriges nationella avfallsplan

6.2 Inriktningsmål 2. Verka för ett miljöriktigt omhändertagande av farligt avfall

6.2.1 Delmål 2.1

Andelen farligt avfall i restavfallet ska kontinuerligt minska genom förbättrade insamlingsssystem och genom att upprätthålla en hög kunskap om farligt avfall hos hushåll samt verksamheter i kommunen.

6.2.2 Bedömning av miljöpåverkan

Om målen för miljöriktigt omhändertagande av farligt avfall genomförs bedöms det leda till ökad kunskap om farligt avfall hos hushåll och verksamheter i kommunen samt förbättrade möjligheter till att lämna farligt avfall för hushåll, vilket kan bidra till minskad felsortering och en ökad insamlingsgrad. Miljömålet att avgifta samhället är ett av dom mest prioriterade miljömålen på nationell, regional och lokal nivå. Ett miljöriktigt omhändertagande av farligt avfall minskar den diffusa spridningen av farliga ämnen i naturen och återvinning av material från avfall underlättas när materielen inte är förorenade.

Genomförandet av målen för miljöriktigt omhändertagande av farligt avfall kan ge minskad risk för upplagring av skadliga ämnen i människor och andra organismer, vilket minskar risken för påverkan på hälsa, fortplantning och risken för utslagning av känsliga organismer.

Under förutsättning att målen för miljöriktigt omhändertagande av farligt avfall genomförs bedöms ingen negativ miljöpåverkan ske. De miljö kvalitetsmål som särskilt berörs i positiv bemärkelse är *God bebyggd miljö (A)*, *Giffri miljö (C)*, samt *Skyddande ozonskikt (G)*.

Nollalternativet utgår från avsnitt 5.2. Om målen för miljöriktigt omhändertagande av farligt avfall inte genomförs, minskar möjligheterna till att minska den diffusa spridningen av miljöstörande ämnen. På sikt ökar spridningen och förekomsten av skadliga ämnen, detta ger särskilt negativa effekter på miljö kvalitetsmålet *Giffri miljö (C)*.

6.3 Inriktningsmål 3. Öka återanvändningen av varor och produkter

6.3.1 Delmål 3.1

Återanvändningen av varor och produkter ska öka inom kommunen.

6.3.2 Bedömning av miljöpåverkan

Se 6.1.4 Bedömning av miljöpåverkan

6.4 Inriktningsmål 4. Maximera återvinning av material och energi

6.4.1 Delmål 4.1

Kommunen ska stödja en ökad insamling av tidningar och förpackningar, mängden förpacknings- och tidningsavfall i hushållsavfallet ska därmed minska.

6.4.2 Delmål 4.2

I kommunens fysiska planering ska det finnas väl underbyggda förslag på platser för återvinningsstationer, återvinningscentraler och andra anläggningar för avfallshantering (exempelvis miljöhus och gemensamma avfallslösningar).

6.4.3 Delmål 4.3

Minst 35 procent av matavfallet från hushåll, restauranger, storkök och butiker ska återvinnas genom biologisk behandling. Målet avser källsorterat matavfall till såväl hemkompostering som central behandling.

6.4.4 Delmål 4.4

Minst 60 procent av fosforföreningarna i avlopp återförs till produktiv mark, varav minst hälften bör återförs till åkermark.

6.4.5 Bedömning av miljöpåverkan

Om målen för maximerad återvinning av material och energi genomförs bedöms det leda till förbättrade insamlingsystem och fler anläggningar för avfallshantering och genom detta bidra till en ökad insamlingsgrad. En utbyggnad av insamlingsystem och anläggningar för avfallshantering kan medföra att mer mark kan behöva tas i anspråk för att iordningställa insamlingsplatser för sorterat avfall. Konsekvenserna av detta ianspråktagande av mark skiftar beroende på platsförutsättningar. Dessa konsekvenser utreds och beskrivs i den fysiska planprocessen.

Målen för maximerad återvinning av material och energi bedöms få en positiv miljöpåverkan eftersom det på sikt kan leda till ett minskat utnyttjande av naturresurser. Med god kunskap om den resurs som ett väl sorterat avfall utgör, bedöms motivationen att sortera öka. Motivationen till ökad källsortering bedöms öka ytterligare om systemen är användarvänliga. Med ökat förtroende för att avfallet tas omhand på ett miljörätt sätt minskar risken för felsortering.

Delmål 4.3 och 4.4 ligger i linje med det nationella och regionala miljömålet. För att uppfylla 4.3 är kommunen dock beroende av att det i regionen ska finnas en anläggning med omfattande behandlingskapacitet för matavfall. Sådana anläggningar planeras men i dagsläget finns ingen med tillräcklig behandlingskapacitet i närområdet.

Då organiskt avfall behandlas genom rötning, utvinns energi i form av biogas (metan och koldioxid) som kan användas för elproduktion, fjärrvärmeproduktion eller som drivmedel i personbilar och bussar. Rötresten är ett bra jordförbättringsmedel med ett högt näringsvärde. Biologisk behandling av organiskt avfall bidrar således till en bättre hushållning av naturresurser då fossila bränslen eller konstgjorda jordförbättringsmedel inte behöver nyttjas i samma utsträckning.

Under förutsättning att målen för maximerad återvinning av material och energi genomförs bedöms särskilt positiva effekter uppnås för miljö kvalitetsmålen *God bebyggd miljö (A)*, *Begränsad miljöpåverkan (B)*, *Frisk luft (D)*, *Ingen övergödning (E)* och *Bara naturlig försurning (F)*.

Maximerad återvinning av material och energi kan dock ge upphov till negativ miljöpåverkan till följd av ökat transportarbete dels i insamlingskedet och dels för transporter till återvinnings- eller behandlingsanläggningar. Detta kan ge negativ miljöpåverkan på miljö kvalitetsmålen *Begränsad klimatpåverkan (B)*, *Frisk luft (D)*, *Ingen övergödning (E)* och *Bara naturlig försurning (F)*.

En förutsättning för biologisk behandling är dock en hög kvalitet på det organiska materialet. Spridning av rötresten innehållande miljöstörande ämnen, skulle kunna ge negativ miljöpåverkan på miljö målet *Giffri miljö (C)*.

Nollalternativet utgår från avsnitt 5.2. Om målen för maximerad återvinning av material och energi inte genomförs, minskar återvinningen av material och energi samt att insamlad mängd matavfall till biologisk behandling inte kommer att öka. Detta innebär en ökad energiåtgång då material och produkter måste nyproduceras istället för att återvinnas samt att kommunens avfallsplan för delmål 4.3 och 4.4 strider mot den nationella avfallsplanen och bidrar inte till att uppfylla de nationella

miljökvalitetsmålen. Infrastrukturella satsningar och utbyggnad av drivmedelsförsäljning av biogas uteblir och fossilbränsleberoendet kvarstår i högre utsträckning.

6.5 Inriktningsmål 5. Verka för effektiva och klimatriktiga avfallstransporter

6.5.1 Delmål 5.1

Insamling och transporter av avfall ska planeras med avseende på minimerad miljö- och klimatpåverkan.

6.5.2 Bedömning av miljöpåverkan

Om målen för effektiva och klimatriktiga avfallstransporter genomförs bedöms detta leda ett minskat behov av avfallstransporter genom en förbättrad planering samt en minskad miljöpåverkan från de avfallstransporter som sker genom utökade krav på avfallstransporter.

Under förutsättning att målen för effektiva och klimatriktiga avfallstransporter genomförs bedöms särskilt positiva effekter uppnås för miljökvalitetsmålen *Begränsad miljöpåverkan (B)*, *Frisk luft (D)*, *Ingen övergödning (E)* och *Bara naturlig försurning (F)*.

7 Sammanfattande miljöbedömning

Genomförandet av avfallsplanen påverkar de nationella och regionala miljömålen:

- A. God bebyggd miljö
- B. Begränsad klimatpåverkan
- C. Giffri miljö
- D. Frisk luft
- E. Ingen övergödning
- F. Bara naturlig försurning
- G. Skyddande ozonskikt

Övriga miljökvalitetsmål anses inte relevanta.

Tabell 2 Sammanfattande miljöbedömning för avfallsplanen

Bedömt inriktningsmål	A	B	C	D	E	F	G
Inriktningsmål 1. Verka för avfallsminimering	+1	+1	0	0	0	0	0
Inriktningsmål 2. Verka för ett miljöriktigt omhändertagande av farligt avfall	+1	0	+1	0	0	0	+1
Inriktningsmål 3. Öka återanvändningen av varor och produkter	+1	+1	0	0	0	0	0
Inriktningsmål 4. Maximera återvinning av material och energi	+1	+1*	0**	+1*	+1*	+1*	0
Inriktningsmål 5. Verka för effektiva och klimatriktiga avfallstransporter	0	+1	0	+1	+1	+1	0

Tabelltext: A-G i tabellen är beteckningar för miljö kvalitetsmål

-1: Negativ miljö påverkan, 0: Ingen eller liten miljö påverkan, +1: Positiv miljö påverkan.

* Om transporterna inte optimeras kan den positiva effekten minska

** Under förutsättning att avfallet är kvalitetssäkrat

7.1 Sammanfattning av betydande miljö påverkan

De nationella miljö kvalitetsmålen tillsammans med de regionala miljö målen för Skånes län har varit utgångspunkt för vad som kan anses vara en hållbar avfallshantering. Avfallsplanens mål miljö bedöms genom att det beskrivs vilken miljö påverkan målen i avfallsplanen kan ha på nationella miljö kvalitetsmålen.

Positiv miljö påverkan som avfallsplanen kan ge upphov till:

- Minskat nyttjande av naturresurser i och med avfallsminimering och en ökad återvinning.
- Kommunen bidrar till uppfyllandet av nationella och regionala miljö mål. Särskilt positiv effekt har avfallsplanen främst på *God bebyggd miljö (A)*, *Begränsad klimatpåverkan (B)* och *Giftfri miljö (C)*.
- Ökad kunskap om farligt avfall hos hushåll och verksamheter i kommunen samt förbättrade möjligheter till att lämna farligt avfall för hushåll, kan bidra till minskad felsortering och en ökad insamlingsgrad.
- Utsläpp av koldioxid med fossilt ursprung minskar till följd av en ökad insamling av organiskt avfall till biologisk behandling för produktion av biogas. Detta leder till positiva effekter på miljö målet *Begränsad klimatpåverkan (B)*.

Negativ miljö påverkan som avfallsplanen kan ge upphov till:

- Utsläpp till luft av försurande och klimatpåverkande gaser samt att bullernivåerna kan öka till följd av fler avfallstransporter, denna negativa påverkan kan minska något vid optimering av transporterna. Miljö målen *God bebyggd miljö (A)*, *Begränsad klimatpåverkan (B)*, *Frisk luft (D)* och *Bara naturlig försurning (F)* kan således påverkas av avfallsplanen i negativ bemärkelse.
- Nyttjande av mark ökar något för fler anläggningar för avfallshantering, vilket kan medföra negativ påverkan på miljö målet *God bebyggd miljö (A)*.
- Om det biologiskt behandlat materialet inte är kvalitetssäkrat, kan det innebära en diffus spridning av miljö störande ämnen, detta skulle ha en negativ effekt på miljö målet *Giftfri miljö (C)*.

7.2 Jämförelse med nollalternativet

För bakgrund om nollalternativet, se avsnitt 5.1 "Nollalternativ" i denna bilaga.

Arbetet sker redan idag enligt den föreslagna avfallsplanens inriktningsmål. Mål i avfallsplanen förtydligar och utvecklar hanteringen i samma riktning som tidigare med ett ökat fokus på insamling av matavfall. Med nollalternativet kommer inte resultatet av avfallshanteringen att motsvara de nivåer på återvinning som anges i nationella och regionala miljömål.

Nollalternativ skulle innebära en risk för att avfallsplaneringen inte sker aktivt och systematiskt. Detta kan i sin tur bidra till lagöverträdelser och andra eftersläpningar samt att kommunen inte bidrar till att uppfylla de nationella och regionala miljömålen.

Genomförandet av målet för miljöriktigt omhändertagande av farligt avfall som avfallsplanen innefattar kan ge upphov till minskad diffus spridning av miljöstörande ämnen som troligtvis inte skulle ha skett i samma utsträckning med nollalternativet.

Då det gäller det insamling av matavfall till biologisk behandling, bidrar nollalternativet inte till uppfyllandet av de nationella och regionala miljömål, det gäller mål om såväl ökad biologisk behandling som att begränsa klimatpåverkan vilket kan göras genom ökad produktion av biogas.

8 Förslag på åtgärder för att förebygga, förhindra och motverka miljöpåverkan

8.1 Åtgärder för att minska risken för negativ miljöpåverkan

Negativ miljöpåverkan till följd av genomförande av avfallsplanen är främst kopplat till ökade transporter av avfall. Vid planering av nya anläggningar för avfallshantering bör planering och lokalisering ta hänsyn till transporter av avfall. Samordning och optimering av avfallstransporterna kan minska risken för negativ miljöpåverkan.

Nyttjande av mark ökar något när nya anläggningar för avfallshantering anläggs. Det är viktigt att i planeringsskedet för nya anläggningar för avfallshantering välja platser som tar hänsyn både till kortare avfallstransporter och inte är så känsligt för eventuella störningar som exempelvis buller, damning eller lukt.

Vid spridning av avloppsslam från avloppsreningsverk kan diffus spridning av miljöstörande ämnen ske. Genom kvalitetssäkring av avloppslammet minskar denna risk.

Ökad samordning med genomförandet av mål och åtgärder i Sysav-kommunernas avfallsplaner kan förbättra förutsättningarna för genomförandet av avfallsplanen och genom detta minska risken för negativ miljöpåverkan.

8.2 Åtgärder som bäst behandlas i andra planer och program

Kunskapsläget när det gäller de avfallsanläggningar som är tillstånds- eller anmälningspliktiga och den verksamhet de bedriver bör hållas på en hög nivå. Detta görs bäst inom ramen för miljötillsynen och prioriteringar görs i den tillsynsplan som tas fram av tillsynsmyndigheterna.

Kunskaper om de nedlagda deponierna behöver tas till vara i den fysiska planeringen för att säkra att de inte tillåts påverka människors hälsa eller miljön i samband med inrättande av nya

vattentäkter, exploateringsområden eller liknande. På motsvarande sätt tas skyddsavstånd kring avfallsanläggningar med i fysiska planer, t ex vid exploatering för bostadsändamål, för att inte riskera störningar för kringboende eller att avfallsverksamheternas bedrivande försvåras. Vid fysisk planering och bygglov beaktas att utrymmen för sortering av avfall vid källan finns i tillräcklig omfattning vid bostäder och verksamheter.

9 Uppföljning och utvärdering

Avfallsplanen är utformad på ett sätt som är ämnat att på ett mer aktivt sätt än tidigare vara ett verktyg för kommunen i arbetet mot hållbar avfallshantering. Ett exempel på detta i avfallsplanen är att målen fått en mer framskjuten plats i avfallsplanen medan bakgrundsmaterial och annan fakta samlats i bilagor.

Uppföljning och utvärdering av avfallsplanens mål sker årligen gemensamt för Sysav-kommunerna och beskrivs närmare i avfallsplanen. Uppföljningen och utvärderingen ligger till grund för framtagandet av nya åtgärder i samband med respektive kommuns verksamhetsplanering. Vid planperiodens slut 2015 genomförs en slutlig uppföljning och utvärdering för planperioden.

Uppföljning och utvärdering sker framförallt genom:

- Mätning av avfallsmängderna
- Behandlingsmetoder
- Uppföljning av genomförda åtgärder
- Plockanalyser av avfallet

Resultaten av uppföljning och utvärdering redovisas på Sysav hemsida samt respektive Sysav-kommuns hemsida.